

LESNÍ LISTY

Sborník 3. lesní školy kmene OS konané na Červeném Hrádku 2000

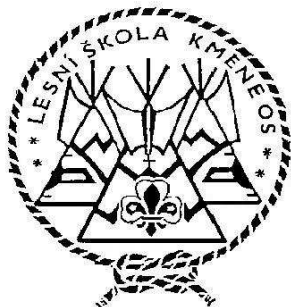

OBSAH

- Účastníci školy,
instrukoři a
frekventanti
- Pokřiky školy a
družin
- Témata písemných
prací
- Jak žít své tělo?
- Přání F.A.Elstnera
- Střípky
- Vůně z kuchyně
- Táborový oheň
frekventantů

Proběhl letní tábor třetí Lesní školy kmene OS na Červeném Hrádku. Vše nasvědčuje tomu, že všichni účastníci budou úspěšní. Mnoho se mluvilo o vhodnosti termínů konání hlavního letního soustředění. Mezi jinými padl i návrh na možnost konat tuto část v klidném zimním období. Věkovým skupinám současných účastníků by to možná vyhovovalo. Skutečný zájem je možné ověřit pouze prakticky. Vedení Lesní školy kmene OS se proto rozhodlo, že vyhlásí a uskuteční zimní běh za předpokladu dostatečného zájmu. Přihlásí se alespoň dvacet zájemců? Zauvažujte, nebude právě vám zimní termín lépe vyhovovat?

Instruktorský sbor

stálí instruktoři

Jiřina Adeéová - Jikra
 Václav Ludvík - Šula
 Miroslav Moravec - Kudla
 Luboš Pavlán - Pes
 Ivo Slavíček - Thor
 Jiří Žáček - Gog

Externí instruktoři a lektori

Vladimír Cvrček - Vezír
 Jan Pfeifer - Racek
 Jana Pfeiferová - Janka
 Jaromír Sofron - Harry
 Zdeněk Šandera - Shark
 Otto Lang - Zmatlík

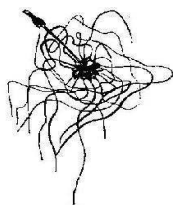
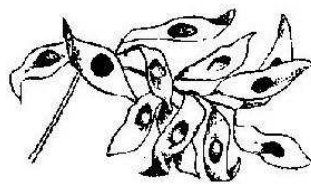
Hospodářská skupina

Jana Kvapilová Janka
 Jančíková Hana - Hajos

Frekventanti družiny

žlutá - Tygři

Viktor Krbec - Viki, Klatovy Rádce
 Čestmír Janata - Dafle, Lovosice
 Josef Janeček - Kim, Častolovice
 Otto Lang - Zmatlík, Příbram

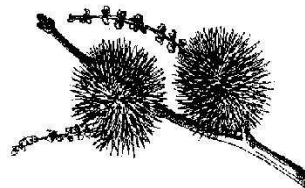

zelená - Nezmaři

František Vavříčka, Týniště n. O.
 Václav Kučera - Harry, Rožmitál p. T.
 Zdeněk Rašplíčka - Zděnda, Plzeň
 Taťána Rudolfová - Táňa, Klatovy

modrá - Pandy

Marie Peciválová - Majka, Tábor
 Vladimír Sosna - Balú, Kostelec n. O.
 Jiří Duchač - Tor, Praha
 Josef Kapras - Grizzly, Liberec

Pokřik školy

Skauting je náš styl,
chceme, aby žil,
proto jako „oldí“ spolu
studujeme lesní školu.

Pokřiky družin

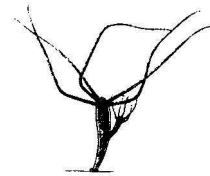
modrá - Pandy

I když máme šedý vlas,
scházíme se rádi zas,
jsme z oldskautské bandy,
jmenujem' se Pandy.

zelená - Nezmaři

Škola se nám podaří

protože jsme nezmaři! JO !!

žlutá - Tygři

Jak tygr po stopách tiše se plíží,
jak střelka kompasu k severu míří,
tak tygří družina cestu svou zná,
pro skautskou ideu vatra nám plá.

Témata písemných prací LŠ OS 2000

Tentokrát se podařilo, již na prvním víkendě, dojednat se všemi frekventanty zajímavé, různorodé a neotřelé náměty na písemné práce.

- Metodika turistiky v klubech OS
- Soubor námětů na výpravy klubů OS
- Hendikepování členové v klubech a oddílech
- Ekologické chování na výpravách a táborech
- Juniorizace klubů OS
- Oldskauti bez vlastních klubů
- Návod na filmování skautských podniků a táborů
- Pěstování radiosportu v klubech a hnutí
- Spolupráce výchovných jednotek v okrese
- Výživa ve vyšším věku
- Skauting a přicházející informační společnost
- Skautská minulost - výstraha pro skautskou budoucnost

JAK ŽIVIT SVÉ TĚLO?

Tajemství zdraví spočívá na třech základních pilířích - život bez stresů, prosté a přiměřené jídlo a dostatek pohybu na čerstvém vzduchu. Dosažení těchto ideálů je však v hospodářsky vyspělém světě stále obtížnější. Největší překážky si přitom člověk vytváří sám. Jsou to zejména honba za majetkem a požitky, narušení mezilidských vztahů a rozvoj mechanizace a dopravy.

Výživa je tedy jedním z pilířů zdraví, představuje důležitý faktor zevního životního prostředí. Sliznicí trávicího ústrojí totiž organismus se zevním prostředím bezprostředně komunikuje. Protože je výživa nezbytná pro správný růst, obnovu a udržování struktur a funkce organismu, je také velmi důležitá pro jeho zdravotní stav. Výživa se děje prostřednictvím potravy. Potrava se skládá ze základních živin (sacharidy, tuky, bílkoviny), vitamínů, minerálů, stopových prvků a vody. Základní požadavky představují především různorodost a pestrost potravy a pravidelnost a rovnoměrnost zatěžování trávicího traktu, tedy jíst méně a častěji.

Výživa je účinným faktorem v prevenci civilizačních chorob. Důležitá je zvláště prevence vzniku obezity, která je rizikovým faktorem cukrovky, srdeční ischemie a nádorů, zejména tlustého střeva, prsu, prostaty, žlučníku.

Nevhodný je vyšší obsah tuků, zejména živočišných, proto by se mělo upřednostnit maso libové, zejména drůbeží, ryby a nízkotučné mléčné výrobky. Nevhodné jsou rovněž potraviny přesolené a uzené, které mohou způsobit rakovinu žaludku a jícnu. Stejně nepříznivě se uplatňuje konzumace nadměrného množství alkoholu. Dalším rizikovým faktorem je přítomnost cizorodých látek v potravinách. Patří sem zejména toxiny různých plísní napadajících potraviny, proto je potřeba takové potraviny nejíst. Dále sem patří dusitany a dusičnany v pitné vodě, zelenině a v mase.

Na druhé straně je možno správně volenými složkami potravy působit i pozitivně. Patří sem konzumace čerstvého ovoce a zeleniny, která je zdrojem vitamínu A a C. Mezi tyto prospěšné složky potravy patří také vláknina, celulóza, která je preventivním faktorem zejména u nádorů tlustého střeva.

Největší podíl na chorobách v dnešní době nese nadměrná konzumace cukru, tuků, bílé mouky a

soli a nedostatečná konzumace ovoce, zeleniny a luštěnin.

Z nápojů je nejlepší dobrá pramenitá voda, dále slabé bylinné čaje ochucené ovocnou šťávou (neslazené) nebo nepřislažované ovocné nápoje obohacené vitamínem C. Vhodné je i nízko-stupňové pivo v množství maximálně 0,5 l denně. Pít je vhodné při pocitu žízně. Je lepší pít více než méně (asi 2-3 litry denně), aby se dobře odplavovaly škodlivé látky v organismu.

Bohužel lidé jsou většinou ochotni svoji výživu změnit až při vážné nemoci, když nepomáhají léky.

Ve výživě působí nepříznivě také myšlení lidí, snaha napodobit zvyky bohatých vrstev, i když se nezabývají tím, zda jejich strava byla vhodná.

V dnešním světě existují některé systémy doporučované výživy, tzv. **výživové směry**. Jsou obvykle uzavřené, nevyvíjejí se, neberou zřetel na vědecká poznání.

K nejrozšířenějším patří **vegetariánské** stravy vylučující konzumaci masa. Radíme k nim **veganskou** stravu, která vylučuje všechny potraviny živočišného původu. **Dále lakto-ovo-vegetariánskou** stravu (vylučuje konzumaci masa) a **mazdaznánskou** stravu (vylučuje konzumaci všeho, co pochází ze zabitých zvířat, včetně sádla).

Makrobiotická strava vylučuje konzumaci masa savců a mléčných výrobků, brambor a citrusového ovoce. **Jogínská** strava je obvykle kombinací vegetariánské a makrobiotické stravy. Výživa syrovou stravou vylučuje tepelnou úpravu potravin.

Všechny tyto směry společně vylučují rafinované potraviny (cukr, bílou mouku) a zakazují konzumaci určitých potravin. Zákaz je vždy zdůvodňován laicky, bez vědeckého podkladu (maso je mrtvý sval, mléko je určeno pro výživu telete, vejce jsou určena pro množení ptáků).

Výživa tedy představuje důležitý faktor, kterým je možno vlastním přičiněním prodloužit kvalitní plnohodnotný život.

Zmatlík

V roce 1927, tedy k pětiletému výročí trvání LŠ se pokusil A.F.Elstner rozebrat dosavadní činnost LŠ a dosažené úspěchy a problémy, které čekají na řešení. Dále definoval podmínky, které by mohly umožnit zlepšení systému LŠ. Posuďme sami kolik se podařilo uskutečnit, co nebylo zapotřebí, na co nedošlo a čemu i po letech by stálo za to věnovat pozornost.

PŘÁNÍ F. A. ELSTNERA LESNÍ ŠKOLE

Bývá zvykem přátí k Novému roku obyčejně to, po čem právě nejvíce toužíme, co chceme, aby nám rok příští přinesl. Naše Lesní Škola není daleko okamžiku, kdy bude vyhovovati po stránce programové. Za pět let vyrostl z pokusů a domněnek celý systém života kursů, jehož dnešní duch i organizace stojí plně na výši doby. S tímto ideovým rozvojem nešel ovšem ruku v ruce postup organizační, hlavně proto, že pozornost ústředních orgánů svazových byla až do nedávna hodně povrchní. Konstatovaly se prostě dobré výsledky, ale o těsné součinnosti se nemohlo mluvit. To by bylo to první, co si přejeme. Ú.L.Š. budiž pokládána za to, čím dnes opravdu jest, za společný ideový majetek Svazu, za tribunu nejlepších snah, za dílo československých vůdců, s nímž nutno počítati co s ohniskem našeho programového pokroku. Stále cítíme mezeru, nebo jedni lidé tlumočí metody oddílové praxe a druzí, s nimi málo se stýkající, budují pro tuto práci organizační předpisy, často odlišné. A přece málokdo by si troufal proto činiti výtku té, či oné straně. Neboť vinníkem je jedině nedostatek pracovních sil, které by podobný styk neustále zprostředkovaly a pomohly tak oboustranně dobré vůli k účinku.

Další přání, jež chováme k Lesní Škole jsou už zcela vnitřní povahy a vyjadřuje je toto stručné desatero:

Nepatrná celkem investice, jež při penězích vydávaných na jiné agendy by umožnila

realisaci „velkého kursu“, jež by dnešní instruktorský sbor dobře ovládl.

1. 40 osob v jednom kursu.
2. Více kursů v roce. Trvání kursu 14 dní, aby bylo více času pro hry a individuální výcvik.
1. Zaopatření pevných, prostorných stanů (Canada se střechou) pro
2. kursisty, hygienická lůžková vybavení, dostačující zařízení kuchyní.
3. Stálé místo kursů. umožňující trvalé přírodní expozice (t. zv. skautské museum), dokonalou lokaci programu a uskladnění výzbroje.
4. Racionálnější hospodářství, vlastní jmění a fondy školy. Dnešní subvenční řešení je nespolehlivé, neboť pro podniky tak závisující na podmínkách přírodních, nelze nikdy přesně odhadnouti rozpočet. Stipendijní místo pro nezámožné, částečná úhrada jízdného z veliké vzdálenosti.
5. Stálý ukázkový oddíl školy, jež by nebyl vázán technickou službou táborovou.
6. Publikace všech jednotlivých kapitol kursu v levných příručkách, umožňujících předběžné vzdělání a stručnější vedení zápisků.
7. Vlastní časopis školy, věnovaný výhradně styku s vůdci a výchovnými činiteli, nahrazující dnešní složitou poradní korespondenci s kursisty.
8. Pravidelné Réuniony.
9. Úzká spolupráce všech absolventů, vzájemná pomoc, regionální soustředění kursistů.

Veliký pokrok je dosažen tím, že jsme dnes vybaveni sborem dospělých učitelů, že jsme sjednotili o programu a že máme v Ú. L. Š. instituci naprosto pravidelnou.

Vše po pěti letech práce. Co bude po šesti, povíme si napřesrok.

F. A. Elstner

(Ponechán původní pravopis)

ŠTRÍPKY

Při předávání areálu Hrochem a Gogem pro oldskautskou lesní školu, s hrůzou zjistili, že jímka na odpadovou vodu je plná až po okraj. A tak musel být do pondělka zastaven provoz umývárny a záchodů v hlavní budově.

Instruktorská škola na své přednášky vyrobila v lese za přípravnou dřeva Setonův kruh. Je to trochu nepravidelný šestiúhlný stůl z části připevněný provazovými vazy ke stromům a částečně postavený na kůlech. Sedíme okolo na březových špalcích.

Kolem táborového kruhu jsme položili vždy dvě lavičky vyrobené z kulatin na sebe. Získali jsme tím o mnoho pohodlnější sezení. Všichni si libují, jak se z nich dobře vstává.

Pady, Pandi nebo Pandové se při mytí nádobí v kuchyni rozjeli tak, že pouze šťastnou náhodou nevyhlili připravený vývar na polévku.

Při agitování Kudly v jídelně, aby se vařil ke snídani porič, prohlásil Shark, „ale jo, ale až ve čtvrtek, až tady nebudu“.

Po vyhotovení náborového vzorku poriče nesl Pes umýt vařečku do umývárny. Proti němu kráčejší Tor jej oslovil: „Uniká mi smysl, proč kráčíš s vařečkou na záchod“.

Přednáška br. Zeta v Setonově kruhu byla velmi zajímavá. Místa na sezení tam bylo málo, takže se Thor rozhodl sledovat ji ve stoje a bezprostředně se opřel o strom. Jaké bylo jeho překvapení, když zjistil, že je za tričko i kraťasy přilepen vytékající pryskyřicí ke kmeni.

Před dokončením přednášky o právním minimu ucítil Kudla u rtu štípnutí. Nestačil se ani ohnat. Než přednáška skončila začal

mu „pysk“ růst a růst, až dorostl do přímo pohádkového rozměru.

Sir nás ve své přednášce upozornil na jednu skupinu slov napodobujících přirozené zvuky. Označuje se jako onomatopoeie a znamená zvukomalbu. Patří sem např. hafan, kukačka, ping-pong, cinkot ad.

Budíčky provedené br. Psem byly spojeny s charakteristickou hudbou skotských dudáků. Věřte, nevěřte našli se tací, kterým se nelíbila.

K zahajovacímu táborovému ohni byli frekventanti zváni údery dřevěných polínek, chvíli trvalo, než se podařilo rytmus sjednotit, ale styl to byl působivý.

Vlajka před vztyčením a po sejmutí není odepnuta od lanka, ale přivázána šátkem ke stožáru. Zabrání to často se vyskytujícím problémům s připínáním a odpínáním od lanka.

Vzorová manipulace. Zahajovací táborový oheň byl ukončen gilwellským kruhem. Při obřadu došlo k nedorozumění, vůdce poslal pozdrav, ale pár nedočkavých účastníků začalo zpívat dohodnutou večerku a stisk nedoběhl. A tak Gog, který dělal při ohni obřadníka, požádal vůdce školy, aby pozdrav opakoval. Nedočkavci po skončení vysvětlili své počínání tím, že „u nich“ se pozdrav posílá až po písni. Opakováním obřadu to byla chyba napravena. Nebývá zvykem, aby byl obřad gilwellského kruhu uskutečňován u zábavného táborového ohně s účastníky bez kroje, a ke kterému bývají velmi často zváni i hosté neskauti. Opakování obřadu mělo pravděpodobně potvrdit správnost minulého obřadu.

Co udělat v tomto případě klasické manipulace. Nevstoupit do kruhu a být považován za netolerantního. Požádat o možnost vysvětlení a vyvolat tak, že se kruh nebude konat, pak budu rozvraceč a

kverulant. Nebo se přidat a stát se jedním z těch, kteří zneužívají tento výjimečný obřad převzatý z nejvyšší školy skautingu, užívaný absolventy Gilwellu výhradně při odchodu z parku po úspěšném ukončení gilwellského kurzu. Na závěr běžného ohně přece postačí jakékoliv jiný vhodný obřad. Každá sváteční věc užívaná každý den se stává věcí všední. Šetřme vzácnými obřady, nemáme jich zase tolik nazbyt.

VŮNĚ Z KUCHYNĚ

- V kuchyni vaří dvě absolventky této školy Janka Kvapilová a Hanka Jančíková, obě velmi zkušené „vařečky“ nebo „vaříčky“.
- Vaří se vydatně a chutně, a tak stíznosti na kuchyň mají jediný charakter, strach z přibrání na váze.

- Vybavení kuchyně dovoluje upéci i nějakou dobrotu.
- Oproti stravování ve veřejných zařízeních (Hrachov, Jablonné) je naše kuchyň více „domácí“ a také levnější.
- Z povzdálí kuchyně „závidím“ letošní besedu se Zetem, legendou Pramenů, o klubových hrách, byla to opravdová lahůdka.
- Letos také přibyly rukodělné práce, Šula předvedl dva zajímavé postupy, tepání mědi a vylévání cínu.
- Také hra s tvárnou modelovací hlinou byla zajímavá, včetně psychologického vyhodnocení, a pro nás kuchařky bylo příjemným vybočením od škrábání brambor.
- Na počátku bylo vynucené sladování norem a apetitu účastníků s nimi. Od

třetího dne vaříme pouze bezezbytkovou technologií.

- Ve velké oblibě jsou pomazánky ke snídani obohacené o zákusek, ovoce či jogurt.
- Přestože se vaří jen pro 22 až 24 krků, přichází kuchařkám vhod polední klid a pomoc družin při mytí nádobí.
- Je nám trochu záhadou, jak před námi na PLŠ, ČILŠ a Lesním kurze vařili frekventanti pro více jak šedesát lidí a ještě stíhali „výuku“.

Že jsme si nežili špatně, svědčí následující stručný jídelníček:

- Snídaně se většinou skládaly z chleba s pomazánkami sýrovou, vaječnou, rybí, paštikovou. Měli jsme i „chlupatý“ chleba.
- K obědu jsme měli rajskou omáčku s hovězím masem a knedlíky, špagety po milánsku, uzené maso s bramborovým knedlíkem a zelím, přírodní vepřový řízek s bramborovou kaší a mrkvový salát, vepřové na smetaně s knedlíkem a maso na žampionech s bramborem.
- K večeři po úvodním bramborovém guláši jsme měli: Kuřecí stehno s bramborem, hovězí na pepři s knedlíkem, trojí maso s bramborovým knedlíkem a zeleninovým salátem, bramborové placky, rizoto se sýrem a salátem a bramborové placky se sýrem nebo povidly, u obědů nechyběly ani polévky: hovězí s nudlemi, s játrovými knedlíčky, s vaječnými nočky, s játrovou zavářkou, uzená a bramborová.

- Jediné možné hodnocení kuchyně je hlasité „umí !!!!!“

TÁBOROVÝ OHEŇ FREKVENTANTŮ

Všichni vědí všechno

anebo nikdo není nic

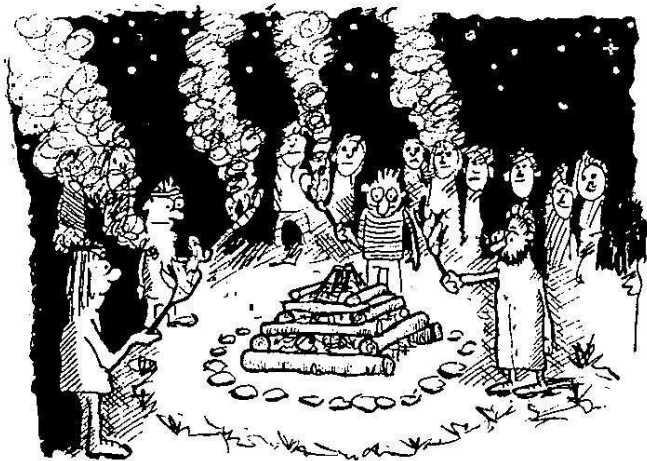
Pilotní díl nové soutěže. Cílem soutěže je vytlačit již překonaný pořad TV Prima „Nikdo není dokonalý“, který je moderován Jiřím Krampolem. Hlavní cenou bude také Skleněný mozek TV Prima, v případě neuzavření dohody s TV Prima je připravena náhradní cena na rozdíl od skleněného mozku zcela funkční „Dřevěná noha 3. LŠOS“

Moderuje Tor; body počítá Kim, dohled má ředitel soutěže sestra Hujer (první to příklad nepřechylování podle nového zákona).

Pravidla: Vůdce školy br. Šula tipuje před každou otázkou, zda instruktor LŠOS, který bude vybrán moderátorem, odpoví na otázku správně nebo špatně. Svoji volbu naznačuje palcem ruky jako Nero, palec nahoru, když typuje, že „uhodne“ a palec dolů pro typ „neuhodne“. Pokud se výsledek odpovědi shoduje s tipem, dostává náčelník kladný bod, pokud ne, dostává záporný bod. Pokud na konci soutěže má náčelník počet bodů vyšší než nula, obdrží cenu TV Prima.

	otázka	nabídnutá řešení (a, b, c)			řešitel	
1	Co je to kohát?	dlouhý chlap	pařez	držák okapu	Kudla	b
2	Proč zabil Abel Kaina?	bez nabídky, Kain zabil Abela			Harry	--
3	Co je to OŠKOBRH?	krab	kopec	klopýtající člověk	Jikra	b
4	Co je to vagris?	provedení metrové úrovně	pohlavní orgán	prostředek pro posílení potency	Janka	a
5	Co je to koňadra?	bez nabídky, vlečné lano ke koníčkování lodi (u vodáků)			Thor	
6	Co je to prevét?	francouzský šlechtic	záchod	špatný člověk	Gog	b
7	Který Bedřich byl přítelem Karla Marxe?	Bedřich Smetana	Fridrich Falcký	Bedřich Engels	Kudla	c
8	Co jsou to Aalandy?	norské patrové postele	dlouhé kšandy	ostrovy v Baltu	Pes	c
9	Co je to antibibliotéka?	antikoncepce	zrušená knihovna	lék proti zvracení	Gog	b
10	Co je to Ola Gum!?	guma od oleje	lepidlo	výkřik ruského vesničana před obchodním domem	Harry	c
11	Co je to Gaskoněc?	namodralý kůň	rusky konec plynovodu	módní klobouk	Jikra	b
12	Co je to Pacifik?	nabídka fíků malému dítěti	zkrachovalé mírové jednání	amputace ruky	Thor	c
13	Kam přišli tři králové Pankrác, Servác a Bonifác?	do Betléma	do Pelhřimova	nikam	Pes	c
14	Co je to SESLE?	křeslo s vysokým opěradlem	dopisová zkratka (se stiskem levice)	jméno pro psa	Janka	b

Po vyhodnocení soutěže a potvrzení výsledku soutěže sestrou Hujerem, přinese sličná asistentka (Zmatlík) cenu, protože v rámci pilotního dílu bude udělena cena, i v případě záporného výsledku. Na závěr poděkovat soutěžícím i divákům a vyjádřit přesvědčení, že je nová soutěž zaujala a nahradí již nic nového neříkající pořad „Nikdo není dokonalý“.

BRABEC A KŮŇ,

aneb od školní lavice až po Bohnice

Bratr Kudla předvedl dosti namáhavé vystoupení. Základem byl následující text podle Věry Pádovské:

Nad úvozem na dolině, švitořivý vrabčák
seděl.

Vrtěl sebou, poskakoval, na pocestné
pokřikoval,

švitořivým hláskem svým
čimčarara, čim, čim, čim.

Tuto průpovídku přednesl v pěti životních
situacích: jako prvňáček, zamilovaný,
podnapilý, politik a blázen.

Pes od PS (variace na píseň Skákal pes)

Skákal pes od Pé eS přes minové pole,
šel za ním pomocník, volal naň, ty vole.

Já jsem vůl, ty jsi vůl, oba dva jsme voli,
protože skáčíme na minovým poli.

Bezejmenná básnička z oblasti Leningradu:

Na hlavě má čepici,
na čepici hvězdici,
inu což, inu což,
leningradský listonoš.

TRYCHTÝŘ

(Z poezie pro cestující z pražského metra od
Emanuela Fynty)

Koupil jsem se čtyři trychtýře - a je to k nevíře,
jak nahoře ty trychtýře jdou strašně do šíře.

A dole zase naopak, jak se to zužuje!
Těch peněz, co mě stál, ten brak -
a k čemu mi to je ?

A nejlepší až nakonec:
on žádný nemá dno!
Ach, koupit dneska
dobrou věc je věru
nesnadno.

Přednesl Tor

„O mordu dona Špagáta“

Zcela původní kramářskou píseň velmi živě
předvedla Hajos, samozřejmě, že nechyběl ani
velmi stylový obrázkový doprovod.

VĚŘTE, NEVĚŘTE !

Někteří účastníci zavzpomínali na zajímavé
příhody či zážitky, někdy až paradoxní.

Neuvěřitelné vyprávění o emigraci do velké země

V roce 1987 jsme podnikli s Čedokem zájezd
na Kavkaz. Krajina byla nádherná. Pomalu
jsme se poznávali, sami nadšení turisté, až na
jednoho, na první pohled to byl takový „ujo“.
Na túry nechodil, divili jsme se, proč se s námi
na cestu vydal. To se ukázalo až těsně před
návratem do vlasti. Omítl se vrátit s tím, že
chce zůstat v SSSR. Nepomohla ani přivolaná
milice, ani lékaři, prostě držel si kufr a stále si
mlel svou. Nakonec jsme odjeli bez něho a
dodnes nevím, jak a kde skončil tento náš
vskutku originální emigrant.

O věru zajímavém historickém exponátu

Na svých poutích Pes navštívil také Saßnitz na Rujáně. Mezi místní památky byl zařazen i vagón, ve kterém jel sám Lenin. Takových památek vyráběly minulé režimy velmi mnoho, zajímavý však byl nápis, kterým byl exponát opatřen: „Vybavení vagónu je zcela původní, pouze toaletní papír je imitace“.

Jediné pravé vyprávění o příchodu

Chodů do Čech

(Upraveno podle spisovatele Z. Šmída)

Když Pán Bůh a sv. Petr chodili po světě, dostali se také do haltravských lesů. Smutný a pustý kraj chtěl Pán Bůh nějak oživit, a tak z pařezů a vývrátů udělal pár lidiček. Hned drmolili nějakou divnou řečí a cpali se za Bohem a sv. Petrem dál do krajiny. To se ale sv. Petru nelíbilo a poprosil Boha, aby s tím něco udělal. Tak Pán Bůh z krásných břízek a sosen udělal chlapíky jak se patří a ti hned s čakanem v ruce chránili krajinu. A jak tak po ní chodili, povídal Pán Bůh: „Vy budete Chodové a budete tady hlídat, aby žádné neřádstvo do Čech nemohlo“. A tak se taky stalo.

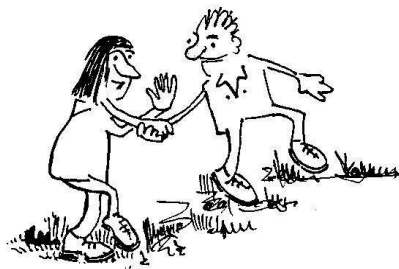
(Haby bylo vše pravé, musí se vypovědít nem v chodské řeči !)

Česká básnička na odlehčení dramatického vyprávění Hujera.

ŠNEK

Ve špajzu je šnek,
fuj, to jsem se lek,
na zádech má dům,
vypije nám rum.

Program plynul dál, ještě pár vyprávění a pár písniček a pak poklidný odchod od ohně

KDYŽ ...

Variace na Kiplingovy verše

Když nezoufáš pro dění kolem sebe
a věrna sobě vždycky zůstaneš,
ač mnohdy u srdce tě při tom zebe,
však napadených vždy se zastaneš.

Když při práci, které je víc než mnoho,
však peněz za ni není nikdy moc,
tě dělat baví, neříkáš: „Co z toho?“
a nežebraš u mocných o pomoc.

Když pro rodinu téměř jenom žiješ,
však pro okolí nezavíráš dlaň
a za slabé se stále ještě biješ,
jak kázal zákon: „Slabšího vždy chraň!“

Když dobrý skutek ještě denně činíš,
ač sebemenší ostatním se zdál,
když nevšímavost kolem sebe vidíš,
ty vnímavě, jak dříve, žiješ dál,
sluch popřeješ a nezavíráš oči
před bezprávím, když druhý podléhá,
svět pro tebe se stále stejně točí,
ač situace těžko doléhá.

Když hrdost svoji dovedeš též halit,
ač nikdy se jí ovšem nezříkáš,
když nic tě nedokáže znavit,
co svědomí ti káže, uděláš.

Když říci umíš: „Svůj život si žiji,
a když je třeba, dám i sobě mat,
však vytrvám, ať do mne blesky bijí!
Pak sestrou vždy se směle můžeš zvat!“

Sedlčany a regent Jakub Krčín

V kruté zimě dne 23. ledna 1178 byl v bitvě mezi dvěma se svářícími přemyslovskými knížaty Soběslavem a Bedřichem u Loděnického potoka zajat stoupenec Bedřichův, někdejší velmož z vojenské družiny prvního českého krále Vladislava, Vítek pocházející z významného rodu Vítkovců. První předek tohoto rodu, český kmet Vítek, podle latinské listiny Witco de Perchyc, který umřel roku 1194, byl uznán odjakživa za praotce rodu. Kdo byli jeho rodiče a jak se jmenovali, není známo; za svého života zastával v zemi významné funkce; byl mezi jiným jídlonošem krále Vladislava (1169 - 1175). Jeho syn, rovněž Vítek, který s bratrem Jindřichem doprovázel krále Přemysla Otakara I. na řezenský sněm, převzal po otci patrně rodový statek v Prčici. Vítkovci osídlili již během 12. století široké okolí rodového statku, a to nejen pohoří na jih nad Prčicí a Sedlčí, ale také celou krajinu na západ a severozápad až k Vltavě.

Svérázný regionální útvar na pravém břehu Vltavy pod názvem Vltavsko vstoupil do soustavy krajských obvodů země jako její nejmenší článek. Právě ten byl kolébkou mocných Vítkovců. V jihovýchodním koutě této krajiny leží Prčice, v severovýchodním Maršovice, uprostřed Sedlčany a Kosova Hora, severněji Neveklov, vše to bylo vlastně prvotní panství Vítkovců.

Trhová ves Sedlčany náležela tedy Vítkovcům. Vítkovci byli její první vrchností a prvními pány. Nejen samotné Sedlčany; ty byly střediskem jakéhosi statku patřícího pánům z Hradce, jedné z větví Vítkovců. Prvním známým pánem sedlčanského statku byl pan Oldřich z Hradce (Jindřichova), první historická zmínka o Sedlčanech je v listině z roku 1294 jako o statku v kraji vltavském s vesnicemi a vším příslušenstvím.

Smlouvou z 20. ledna 1580 směnili Jakub Krčín z Jelčan s panem Vilémem z Rožmberka Sedlčany, celý sedlčanský statek s vesnicemi a příslušenstvím, za zámeček Nový Leptáč, který si rytíř Krčín jako regent Rožmberků

vystavil na Netolicku. Kronikář Březan líčí záměr Krčínův takto:

"Krčín smejšlel o Sedlčany. Leptáč dal malovati, netolická obora vyzdvižena, vesnice pro ni svedeny. Roku toho Krčín znamenav, že by na zmatku statek jměl, poněvadž na duhovenstvu kláštera Koruny byl, usiloval o jinší místo, kteréž by mu v dědictví přišlo, totižto Sedlčany, kterýchž i dostal. Než Leptáč dav pěkné divným hospodářstvím a myslivostí vymalovati, chut' k němu panu vladaři učinil, takže tu pán sobě to místo k zvůli a kratochvíli obrátiti ráčil, dav tu udělati obůrku pro králíky i sice velikú oboru, kteréž rovné v Čechách není, jenž bezmála v okolku dvě míle drží, plotem dřevěným ohraditi, pro niž svedeny vesnice."

S datem 19. ledna 1604 sepsal pan Jakub Krčín z Jelčan a Selčan poslední vůli. Jeho dědičkami bylo pět dcer, z nichž pouze jedna, ta nejstarší byla zletilá a vyvdaná, ostatní dcery byly nezletilé a svobodné. Syna, mužského potomka, Krčín neměl, a tak celé jeho sedlčanské panství se vrátilo Rožmberkům, jak bylo v předchozí smlouvě mezi Rožmberky a Krčínem dohodnuto. Nejstarší dceru zůstavitel pověřil, aby podíly v penězích vyplatila svým mladším sestrám. Na penězích měla dostat každá z dcer 1600 kop míšenských. Brzy potom, někdy po 19. lednu 1604 Krčín zemřel.

Putování za Kelty

Co bylo už objeveno, není třeba objevovat. Je však možno shlédnout to místo, kde dávní obyvatelé naší země, bojovní Keltové, měli v našem kraji na ostrohu mezi Vltavou a potokem Mastníkem velmi rozsáhlé sídliště, ohrazené galskou hradbou se vstupními branami a s domy bojovníků i s chýšemi řemeslníků. I když ne město v našem slova smyslu, přece jen ohrazené bezpečné místo, chráněné před nepřítelem; proto se mu říká po latinsky "oppidum".

Za Chlumem u Sedlčan na křižovatce je třeba se vydat vpravo kolem Vrahovského mlýna a rybníka, stoupat vzhůru po točité cestě k Nové

Vsí. Nad Novou Vsí je nutno dále stoupat k Hrazanům. Už název vesničky vysoko nad Vltavou s rozhledem na všechny strany napovídá, že místo to bylo pojmenováno po obyvatelích místa hrazeného. Nebyla však hrazena víska Hrazany, místo hrazené bylo nedaleko odtud. Když místo osídlovali naši předkové, povšimli si asi zbytku hrazení v rozvalinách.

Než se vydáme na cestu za Kelty, je možno se zastavit v hrazanském hotýlku, který tu stojí o samotě ještě trochu výše než vesnice. Odtud bylo by možno se rozhlédnout po místech, kde se rozkládalo keltské hradiště, kdyby na stráž z vrchu Doubí nebránil výhledu smíšený les.

Je třeba si najít nějaké místo, z kterého je dobře vidět stráž dolů táhnoucí se až ke Smolíkovu statku, který má opět příznačný název Hradnice, místo u hradu nebo hrádku, osada k hradu nebo hrádku příslušející. Od toho dvorce se zvedá opět stráž k dnes zalesněnému kopci Července. V tomto sedle mezi vrchy Doubím na jihu a Červenkou na severu se rozkládalo keltské hradiště. Ze strany západní chránil hradiště skalnatý svah ke staré řece, dolů prudce spadající. K východní straně k východu, k potoku, musela hradiště chránit jen hradba. Hradiště mělo čtyři brány a celkovou rozlohu 40 ha. Možná budete zklamáni, že vidíte v tomto sedle pole, stráž, keře, jediné co připomíná člověka, je statek Hradnice.

Jen se znalostí věci, lze si představit, jak takové hradiště vypadalo, jak vypadala galská hradba z kamene, upevněného trámy, které byly zapuštěny do země, jak vypadaly obytné domy Keltů a jejich řemeslné dílny, jak všechno to bylo uvnitř hradby uspořádáno. Z hradby, z bran, z domů a chýší nezbylo nic. Vše, co bylo objeveno, bylo vykopáno ze země. Pozornému oku zkušeného archeologa však neujde poloha tohoto místa jako stvořeného pro takové rozsáhlé hradiště, které

ovšem bylo sídlem jen aristokratické části rodu Keltů. Zemědělské obyvatelstvo bylo roztroušeno v přirozených lesích po krajině kdesi mezi řekou a potokem. V terénu tedy neujdou pozornému oku archeologa valy, které ještě dnes naznačují členitost terénu, jak sloužila hradišti a ohrazení. To je však vše.

Hrazanské keltské oppidum bylo na důležité cestě, která vedla vltavskou stezkou z Rakous do naší země. Hrazanské hradiště tuto cestu střežilo a chránilo. Poskytovalo útočiště jak zemědělskému obyvatelstvu roztroušenému po krajině, tak obchodním výpravám táhnoucím od jihu k severu po vltavské cestě. Hradiště zřejmě těžilo z celních poplatků za zboží. Na potoce, který naši předkové nazývali "Zlatým potokem", se zřejmě rýžovalo zlato. Hradiště nebylo chudé a mělo s čím obchodovat.

Hrazanské hradiště nebylo ani místem klidu a ticha jako dnes. Často se tu ozýval bojový křik keltských válečníků. Tito silní lidé a stateční lidé ovládali cestu po řece, uměli se po ní plavit i vládli nad okolní krajinou. Věřili asi, že tu na nedobytném hradišti budou žít věčně. A přece toto nedobytné místo, dobře hrazené a bezvadně střežené, bylo vyvráceno jinými lidmi, kteří přišli od severu, Germány. A tak v místech, kde v pradávnu kypěl život, kde se vyráběly nástroje z kovu, ze dřeva i z kamene a kde se čile obchodovalo, nastalo opět po odchodu Germánů ticho jako bez lidského života, a to na další století, než se tu na ostrohu mezi řekou a potokem začalo bojovat o starou říční cestu znovu.

LESNÍ LISTY - jako své třetí číslo vydala lesní škola kmene OS na Červeném Hrádku od 20. do 27. srpna 2000. Číslo sestavil Jiří Žáček - Gog. Některé příspěvky připravili frekventanti.
